

igen hasznos lehet. Említést érdemel a 0,6 ha-on az az *intenzív pisztrángte-nyészet*, mely természetes körülmények között évente 10—120 q halhústerme-
lést és 1—1,5 millió ivadéknevelést biztosít.

Vadgazdálkodásban a terület vadeltartó-képességének megfelelő vadlétszám és minőségi elemek kerülnek előtérbe. Zárttéri tenyészetben a gimsszarvasnál a hármas hasznosítás (gyógyszeralapanyag, vadászat és hústermelés) jelenti az *intenzív* gazdálkodást. Ezekon kívül jelentős az erdei *melléktermék* tevékeny-
ségünk is: a faszén, a kőbányászat, a barkácsüzem, biokonvertált áru (kéreg-
ből humusz) termelés. *Erdei kisvasútjainkon* a Bükkben és a Mátrában több
mint fél millió utast szállítunk évente, egyre kulturáltabb körülmények kö-
zött.

*Külön kell szólnunk a kedvezőtlen termőhelyi adottság mellett erdőgazda-
ságunk sajátos helyzetéről, mely abban nyilvánul meg, hogy az erdővel szem-
ben támasztott minden igény (termelési, környezetvédelmi, közjóléti) fokozot-
tabb mértékben jelentkezik!*

A *lejtős területek* elsődlegesen nem a termelést, hanem a környezetvédel-
met szolgálják. A Bükk-fennsík, Miskolc és Eger egészséges ivóvíz-ellátásának
a bázisa. Az *erdő üdülési, közjóléti* szerepén belül említést érdemel a *Mátra
hegység*, amely ma hazánkban a legmagasabb, és a legtöbb *hegyvidéki üdülő,
szanatórium itt található!* Számtalan hasznos társadalmi szolgáltatást nyúj-
tunk az egész magyar társadalom javára, de terhét vállalati szinten kell vi-
selni! 1985-ben az „Erdők Évében” érdemes elgondolkodni azon, hogy ilyen
exponált területen, mint az erdőgazdaságunk — Mátra és a Bükk hegység nyu-
gati része — hogyan tudja szolgálni egyszerre a minden irányból növekvő, sőt
fokozódó követelményrendszerben — a termelést, a környezetvédelmet és a
közjóléti tevékenységet — *normatív szabályozó rendszerben éves eredmény-
érdekeltség mellett? Meggyőződésünk, hogy a terhek viselésére, — figyelembe
véve az erdők ösztársadalmi fontosságát, érdekét — kedvezőbb gazdasági
szabályozók szükségesek!*

Az erdészek közismert szakmaszeretete sok nehézség leküzdésére ma is ké-
pes. A VII. ötéves tervre készülve mi erdészek is többet akarunk nyújtani a
népgazdaságnak. Ez a több azonban az erdő ösztársadalmi hasznában van.
Ezt kell szem előtt tartani a vállalati feladatok és a gazdálkodás feltételei-
nek meghatározásánál.

Dr. Kovács Jenő

FELSZÓLALÁSOK

Az elhangzott előadást követően három felszólalás hangzott el. Elsőnek is
dr. Királyi Ernő, a MÉM EFH vezetője a mezőgazdasági és erdészeti kormány-
zat nevében üdvözölte a közgyűlést, tolmácsolva *Váncsa Jenő* miniszter elv-
társ személyes üdvözlését és köszönetét az erdészeti társadalmat képviselő
szakmai szervezetünk tagjainak az elmúlt időszakban végzett eredményes
munkáért.

„Teszem ezt — folytatta — az Erdészeti és Faipari Hivatal és a magam ne-
vében is, tudva és elismerve azt, hogy az Országos Erdészeti Egyesület nem-
csak a szakma élő lelkiismerete, hanem élesztő lángja az újnak, szószóelőja a
szakmai szeretetnek, az erdészeti hivatástudatnak. Az Országos Erdészeti
Egyesület szervezetei „műves műhelyei” a szakma szeretetének, a szakma fej-
lesztésének, ellentmondásai feltárásának. Külön öröm számomra, hogy mind-

ezek mellett gerjesztői is. Ezért, úgy mond, ez a harc a magyar erdészet fejlesztéséért, a mindenkori megújulásért folyik, „erdész-méltósággal”, szakmai rangra, beosztásra való tekintet nélkül. Köszönet érte az Országos Erdészeti Egyesület és szervezetei vezetőinek, választott tisztségviselőinek.

Öt évvel ezelőtt itt álltam Önök előtt és elmondtam a VI. ötéves terv fagazdasági célkitűzéseit, beleszóve azokat a vágyakat, amelyeket a magyar erdőkért érzett felelősség kapcsán minden erdész magáénak vallott. Most engedjék meg, hogy számot adjak elvégzett munkánkról, elért eredményeinkről, de azokról az ellentmondásokról is, amelyek feloldását szívünk-lelkünk egyenesen óhajtotta volna, de az ellentmondásokat megszüntetni nem tudtuk. Kezdjük az eredményeinkkel. Mit mutat az elmúlt öt év mérlege?

Először: Megállapítható, hogy a fagazdaság többirányú társadalmi-gazdasági feladatait jól teljesítette.

- Az ország faellátásában alapvető mennyiségi zavarok nem voltak, az árualapul szolgáló nettó fakitermelés 12⁰/₀-kal, a tőkés kivitel 41⁰/₀-kal nőtt, a tőkés faimport 30⁰/₀-kal csökkent 1985-ben 1980-hoz képest.
- A fenyőhelyettesítési kormányprogram 1985. évben már 40—50 ezer m³ fenyő fűrészáru és 60—70 ezer m³ fenyő hengeresfa megtakarítást eredményez. Értéke megközelíti az 1 milliárd forintot.
- Az import energiatakarékosság keretében felhasznált faenergia 100 ezer tonna olajjegyértéket tesz ki.
- Az erdőalap tovább gyarapodott; a 30 ezer ha-os, öt év alatti erdőtelepítési terv 17⁰/₀-kal túlteljesül.
- A faipari termékek termelése követte a piaci hatásokat és a külső gazdasági körülményeket; általában szinten maradt.
- Az erdők védelmi és jóléti funkcióval szembeni társadalmi igények teljesültek.
- Alapvetően megtartottuk emberi értékeinket: az erdészek és faiparosok közszellemét jónak ítéljük, a munkaerő létszáma alig csökkent, a munkaerő összetételében azonban vannak problémáink. A jó szakemberek megtartásában teendőink vannak anyagi és erkölcsi téren egyaránt; a munkafegyelmet nem tudtuk megszilárdítani. Ugyanakkor jelentősen fejlesztettük szociális körülményeinket.
- A vállalatok integrációs színvonala jelentősen nőtt, az innovációk alkalmazásában vállalati és termelőegység szintjén még soros teendőink vannak.
- Az állami irányítás eszközrendszerének vannak hiányosságai. Indokolatlanul sújtják a gyenge termőhelyi adottságú gazdaságokat, nem adnak lendületet célszerű, népgazdaságilag indokolt rekonstrukcióknak, pótlásoknak, fejlesztéseknek.

Másodszor: Melyek azok az ellentmondások, amelyek ellen folyamatosan hadakozunk, de megoldani — szándékaink ellenére — nem tudtuk?

1. Az erdőműveléshez kapcsolódó hosszú távú érdekeink, amelyek a jövő jó erdeinek alapját képezik, másodlagossá váltak.
  - 16—18 ezer hektárral nőtt öt év alatt a befejezetlen erdőfelújítási kötelezettség.
  - Az erdőfelújításokban túlzottan nőtt az akácok aránya és a sarj aránya.
  - Lassú a korszerű fafajták és a korszerű csemetenevelési módszerek elterjesztése.

- A 10 éves fakitermelési lehetőségen belül több helyen a jobb minőségű erdőket vágták ki és a gyengébbek megmaradtak.
- Elháríthatatlan károkat szenvedtek eredeink, de vannak káraink, amelyeket elháríthatunk volna.
- A nagy erdészetek megalkotásával sok helyütt nincs az erdőnek területi gazdája.

Összességében úgy fogalmazhatnánk, hogy elodáztuk az elmúlt évek alatt a fatermesztés, az erdőalap számottevő minőségi javítását.

2. Sajnos a gazdaságirányítási rendszer szigorított elemeinek bevezetésével csökkent a fagazdaság jövedelemtermelő képessége. A társadalmi tiszta jövedelem mintegy 20⁰/₀-kal csökkent az ágazatban. Okaként felsorolható az árszínvonal és a piaci kereslet stagnálása, az anyagárak 4—6, a bérszínvonal 5—7⁰/₀-os növekedése. A több mint másfél milliárdos vállalati hatékonyság növekedéssel nem sikerült ellensúlyozni e külső körülményeket, és így a vállalati nyereség öt év alatt 40⁰/₀-kal csökkent, melynek következtében a vállalatok szerfelett differenciálódtak.
3. A fagazdaság műszaki fejlesztése nem tartott lépést a korszerűségi követelményekkel.
  - A beruházás számított 86⁰/₀-os növekedése helyett a tervidőszak végére 1980-hoz képest 17⁰/₀-kal csökkent.
  - A 14 milliárdos állóeszköz-állomány 40⁰/₀-a elhasználódott, a tervezett fejlesztésnek csupán kétharmada realizálódott.
4. Továbbra is megmaradt az ellentmondás a környezet és a fagazdaság dolgozóinak jövedelemszintjében; különleges kormányintézkedések ellenére az elmaradást pótolni nem tudtuk, ezért továbbra is fenntartjuk a bérpolitikai intézkedések igényét.

Hogyan látjuk a következő tervidőszak fagazdasági fejlesztésének lehetőségeit és feladatait?

Mindenkor elmondjuk — ma is — a magyar erdészek munkájának teremtő ereje megmutatkozik a hazai erdők élőfakészletében, amely ma mintegy 260 millió bruttó m³-t számlál. Ez az erdőalap alkalmas arra, hogy a szakmai követelmények és feltételek betartása mellett, évi 8,5—9 millió bruttó m³ fatérfogat kitermelésére. A kitermelhető fatérfogat minőségi és méreti megoszlása azonban gyengébb mint az előző öt évben volt, ezért a többlet árualap elsősorban az agglomerált lapipar fejlesztését, a primér termékek kivitelének növelését és a lakosság energiaellátásának javítását szolgálhatja. Mindezek alapján a következőket tervezzük.

1. A faexport 11—12⁰/₀-os növelését, a tőkés elszámolású export-import egyenleg 9—12⁰/₀-os növelését.
2. Az ipari hasznosításra nem kerülő fanyersanyag importkiváltó energiaraionalizálásban vehet részt, ezért tervezünk 500 ezer tonnás erdei apríték és 140 ezer tonnás fagazdasági biobrikett-termelés megvalósítását, mely 190 ezer tonna olajgyenértéket pótol.
3. Az építőipari fejlesztésben megvalósíthatónak tartjuk a 2000 db/év kapacitású Betonyp lakóház gyártást, a speciális forgácslap fejlesztést (OSB) építőipari és csomagolóipari célra.
4. A bútorigipari célú fejlesztésben forgácslapbővítő kapacitásfejlesztés szerepel. Fejlesztetni kívánjuk a rétegelt lemezgyártást importhelyettesítés és a járműipar igényeinek kielégítése céljából. Ipari célú középkevény farostlemezzel.

fejlesztést is számba veszünk, amellyel a fenyő import kiváltást, a farost-import csökkentést és az exportbővítés céljait kívánjuk szolgálni.*

5. Az erdőgazdálkodásban az erdők minőségi állapotának javítását, az erdőterület 8—10 ezer hektáros évi növelését, és a tervszerűség betartását kívánjuk biztosítani. Az erdőművelésben felszámoljuk meglévő elmaradásainkat. Javítjuk az erdőművelési feltételeket, biztosítjuk az erdők védelmét, az erdőművelési technikában és technológiában jelentős korszerűsítést hajtunk végre. az erdőművelési egységárak emelésével, a vadállomány határozott szabályozásával, korszerűbb és szárazságtűrőbb csemetenevelési és erdőtelepítési-pótlási módszerekkel biztosítjuk az erdőművelés korszerűségét. Célnk a minőséget adó tölgy és bükkállomány termőhelyeinek védelme és fenntartása, ahol lehet, bővítése. Az import fenyő helyettesítése fenyő- és nyártelepítésekkel, faipari fejlesztéssel egybekötve.

Gazdasági célunk: az új erdőtelepítéseket a jó és közepes termőhelyeken kívánjuk létrehozni, másutt környezetvédelmi fásításokat, erdősítéseket hajtunk végre.

A vállalati irányításban új szerepekhez jutott a vállalati tanács, a Kereskedelmi Kamara, az MTESZ, amelynek társult tagja az Országos Erdészeti Egyesület és a Faipari Tudományos Egyesület is. Új szerepkörhöz jutottak a vállalkozók, de új feladatai vannak magának az Erdészeti és Faipari Hivatalnak is és különösen területi szerveinek, az ERSZ erdőtervezési irodáinak és az erdőfelügyelőségeknek.

Az erdőfelügyelet a szakmai előírások betartását különféle felvilágosító tevékenységével segíti elő, de kikényszeríti a törvény erejével a minőségi fa-termesztést és megvédi, alkalmazza területe egészén a tartamos erdőgazdálkodást, valamint a bővített újratermelést. Olyan felügyeletet kívánunk megvalósítani, amelyben az erdőművelés és az erdőhasználat követi a tervszerűséget. Törvényes előírásokkal a nem megfelelő erdőgazdálkodást bírsággal fogjuk sújtani. Úgy vesszük, hogy ezek a bírságok olyan „önkéntes vállalati adományok”, amelyeket másutt új erdők telepítésére vagy meglévők javítására fordíthatunk.

A gazdálkodók hatékony vállalkozását minden okos eszközzel segítjük. A kedvezőtlen adottságokat ökonómiailag is el kívánjuk ismertetni és kiegyenlíteni. Nem nélkülözhetjük a hatékony gazdálkodást és azt az igényt, hogy nőjön a vállalatok jövedelemtermelő képessége. A fenti feladatok végrehajtásához a következő tervidőszakban igényesebb káderekre van szükség. A mi kádereink erre alkalmasak, kitűnő vezetők találhatóak a korosztályt illetően a második és harmadik sorban, mind a mérnöki, mind a technikai állományt figyelembe véve. Ezek a káderek alkalmasak arra, hogy az erdővel kapcsolatos törvényeket és előírásokat valóra váltsák.

Kovács Jenő elvtárs, a Mátrai Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság Állami-Díjas vezérigazgatója előttem beszélt az indiai filozófiáról. Én is szeretném megerősíteni: valóban nem az erdőknek van emberekre szüksége. Mi nem hiányzunk az erdőknek, hisz a legtöbb kárt benne az emberek okozzák. Az emberi társadalom azonban nem tud erdő nélkül élni, mert az erdő nélkül nincs jó víz, nincs tiszta levegő, de nincs munkánk és ezáltal létalapunk sem nélküle. Mi pedig, főfoglalkozású és főhivatású erdészek ezért az erdőért élünk és ennek az erdőnek a felújításán fáradozunk.

---

* A faipari fejlesztések mértéke a vállalatok jövedelemtermelő képességétől, a termék jövedelmezőségétől függ.

Köszönöm az erdőért és az erdőben a magyar társadalomért végzett nehéz munkát, mi pedig, akik alázattal szolgáljuk a fagazdaság dolgozóinak, fizikai munkásainak és irányítóinak ügyét, ígérjük, hogy a következő időszakban is megtesszük, erőnket és időnket nem kímélve mindazt, amit korunk parancsol, amit korunk megtenni enged.

Végül engedjék meg, hogy köszönetemet fejezzem ki az Országos Erdészeti Egyesület választmányának, tisztségviselőinek, elnökének, főtítkárának eredményes munkájáért, és kívánok már most a megválasztandó tisztségviselőknek további eredményes és sikeres munkát."

Másodiknak *dr. Soós Gábor* ny. államtitkár, az MTESZ országos elnöksége, a testvéregyesületek, a TIT országos elnöksége és az Országos Agrár tudományi Választmány nevében köszöntötte a küldöttértekezlet valamennyi tagját és rajtuk keresztül az OEE tagságát. Gratulált ahhoz a munkához, amelyet a két közgyűlés között elvégzett. Megerősítette a vezetőségi beszámolóban bejelentett MTESZ vb. megállapítást, amely szerint az egyesület a hat év alatt tevékenységét jelentős mértékben továbbfejlesztette. Nagyra értékelte a bizottság — mondotta —, hogy az egyesület munkájában időről-időre képes volt megújulni, előremutató, új szemléletet kialakítani és olyan célokat kitűzni az erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás területén dolgozó szakemberek elé, akik az egyéni ambíciójukat, törekvéseiket, szaktudásukat hozzá csatlakoztatják az ország egész erdőgazdálkodásának, vadgazdálkodásának a fejlesztéséhez.

Elismeréssel szólt arról a tényről, hogy az egyesület tagságán túlmenően hadba tudta fogni a keretein kívül tevékenykedő szakembereket is. Fogalmazása szerint az erdészet — mint például a kertészet, méhészet — fanatikus szakma, ez összetartja és szakmaszeretetével példát mutat másoknak is. Fontosnak tartotta azonban ezen túllépni, jobba és szorosabbá tenni az egyesületek közötti kapcsolatot. Elsősorban az Agrártudományi Egyesülettel, hogy megvalósulhasson a racionális földhasználat. Ötéves tervenként 40 ezer hektárnyi új erdő telepítésével az ezredfordulóra 22%-os erdősültséget látott nagy erőfeszítések árán elérhetőnek. De nemcsak telepíteni, meg is kell védeni az erdőt. „Ne a fa törjön a telepítés után derékba — mondotta —, hanem annak a keze, aki ilyen módon mer nyúlni a fához!"

Részletesen foglalkozott azzal a felvetéssel, hogy az egyesületek vezetősége kapjon nagyobb jogkört az egyes szakmai, a szakmára vonatkozó kérdések megvitatásánál, eldöntésénél. Ezzel kapcsolatban azt a tájékoztatást adta, hogy a következő időszakban dolgozza ki a szövetség a felsőbb vezetés ide vonatkozó álláspontja alapján, hogy milyen módon lehet az egyesületeket közvetlenebbül is bevonni a kormányzati munkába.

A harmadik felszólaló *dr. Csötönyi József* az egyesület budapesti intézőbizottságának vezetője volt. Annak a reményének adott kifejezést, hogy az „Erdők Éve” nem korlátozódik az 1985-ösre, hanem azt az „Erdők Évei” követik. Az innováció kellő érvényesülése érdekében helyénvalónak tartaná, ha mind több vállalatnál tudományos csoportok alakulnának, amelyek valós kérdések, gondok megoldásában működnének közre. Időszerű a klubélet újrakeltése, ez egyben innovációs műhely is lehetne. Sok lehetőséget lát az „olvasó körök”-ben. A szakirodalom rendszeres tanulmányozása a fejlődés alapkövetelménye. Az átlagosnál több figyelmet sürgetett a szociálpolitikai kérdésekre fordítani — hatékony, célraorientált munkáltatói szociálpolitikát, ember-, egészség-, és kultúrcentrikus gazdálkodást.

A közgyűlés meghallgatta a felszólalásokat, majd határozatokat hozott. Jóváhagyta a vezetőségi beszámolót, az ellenőrző bizottság jelentését és a vezető tisztségviselők részére a felmentést megadta. Jóváhagyólag tudomásul vette, hogy folyamatban van az 1984. évi kecskeméti közgyűlés határozatának végrehajtása, az egyesület egykori székházának emléktáblával való megjelölése. 1986-ban az egyesület fennállásának 120. és a székház felépítésének 100. évében a vezetőség gondoskodik az évfordulónak szerény keretek között, de méltó módon való megünnepléséről. A közgyűlés módosította az Alapszabályok 6. pontját és a tagsági díj mértékének megállapítását az elnökség hatáskörébe utalta.

A közgyűlés az elnökség javaslata alapján különös háláját és tiszteletét fejezte ki a magyar erdőgazdaság és az Országos Erdészeti Egyesület érdekében hosszú időn át kimagasló eredménnyel kifejtett munkálkodásáért *dr. Madas András* ny. miniszterhelyettesnek, az egyesület 23 éven át volt elnökének, *Tömpe Istvánnak*, az egykori Országos Erdészeti Főigazgatóság vezetőjének, az Állami Rádió és Televízió Bizottság ny. elnökének, valamint *Joachim Buff* erdőfőtanácsosnak, a Nordwestdeutscher Forstverein elnökségi tagjának, s ezért nevezettek az egyesület tiszteletbeli tagjaivá választotta.

A közgyűlés felhívással fordult az állami erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, elsődleges faipari vállalatok, nagyobb erdőterülettel rendelkező és erdészeti szakembert alkalmazó mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a tárca más szakvállalatainak s intézményeinek vezetőihez, hogy pártoló tagként, a mai gazdasági körülményekhez igazított felemelt jogi tagdíjjal támogassák az egyesületet. Felhívta a tagság figyelmét az egyéni tagdíj pontos fizetésének kötelezettségére. A helyi csoportok vezetőségei a következő hónapokban fordítsanak különös figyelmet a tagdíjfizetési morál megszilárdítására, a vezetők erkölcsi súlyukkal támogassák a gazdasági felelősöket abban, hogy ennek a határozatnak érvényt szerezhessenek.

A közgyűlés felhívta megválasztott vezető testületeinek és tisztségviselőinek figyelmét arra, hogy a IX. Erdészeti Világkongresszus manifesztumának szellemében olyan programokat dolgozzanak ki cselekvési vezérfonálul, amelyek fokozzák az erdészeti társadalmi nyitottságát, bővítik kapcsolatait a társadalommal mind a szakma, mind a társadalom javára. Erősítsék és bővítsék az egyesület kapcsolatait mindazokkal az állami és társadalmi szervekkel s intézményekkel, amelyekben keresztül fokozható az energiák áramlása az erdészet és a társadalom között. Az anyagi lehetőségeken belül fokozzák az egyesület nemzetközi aktivitását, fejlesszék tovább nemzetközi kapcsolatait. A helyi csoportok támogassák a vállalati, intézményi, szövetkezeti kollektívát a termelési és közművelődési célok elérésében, törekedjenek arra, hogy a szervezett értelmiség képviselője a fontosabb vállalati döntések meghozatalának részesévé válják és ezen keresztül réteghelyzete az MSZMP XIII. kongresszusa határozatának szellemében fejlődjenek.

A FAINFORG Fagazdasági Információs Szolgáltató és Szervezési Közös Vállalat ágazati szakmai rendszerek kifejlesztésére

erdészeti és faipari közép- vagy felsőfokú végzettségű

munkatársakat keres. A számítástechnikai ismeretekkel rendelkezőket előnyben részesítjük.

FAINFORG, Budapest VIII., Baross u. 84., 1082. Telefon: 338-375.